Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Управління глобальними ланцюгами вартості

Шифр та назва спеціальності
D3 – Менеджмент

Інститут
ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Спеціалізація
–

Кафедра
Менеджменту (204

Освітня програма
Міжнародний бізнес

Тип дисципліни
Обов'язкова освітня компонента. Спеціальна (фахова) підготовк,

Рівень освіти
Перший (бакалаврський

Форма навчання
Денна

Семестр
7

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Ширяєва Наталя Володимирівна
natalia.shyriaieva@khpi.edu.ua
Кандидат технічних наук, доцент кафедри менеджменту НТУ «ХПІ».

Досвід роботи – понад 20 років. Автор більш ніж 130 наукових та навчально-методичних праць. Учасник понад двадцяти міжнародних проектів. Лектор з дисциплін: "Управління міжнародними ланцюгами постачання", "Управління глобальними ланцюгами вартості", " Корпоративний форсайт в міжнародному бізнесі".
Детальніше про викладача на сайті кафедри

Загальна інформація

Анотація

Управління міжнародним ланцюгом постачання передбачає стратегічне планування, координацію та оптимізацію процесів, які охоплюють кілька країн і регіонів. Він охоплює такі види діяльності, як пошук матеріалів, виробництво, логістика, дистрибуція та продажі в глобальному масштабі. Ключові аспекти в управлінні міжнародним ланцюгом постачання включають управління культурними відмінностями, орієнтування в торгових правилах і тарифах, оптимізацію транспортних маршрутів, пом’якшення геополітичних ризиків і забезпечення дотримання міжнародних стандартів і угод. Мета полягає в тому, щоб створити безперебійну та ефективну мережу ланцюга постачання, яка дозволить організаціям задовольняти вимоги клієнтів, зменшувати витрати та залишатися конкурентоспроможними на світовому ринку. Додатково розглядаються сучасні виклики: геополітичні порушення, цифрова прозорість, аналітика із застосуванням ШІ, стійкість і сталий розвиток.

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни - сформувати теоретичні знання та практичні навички аналізу й управління міжнародними ланцюгами постачання, а також здатність аналізувати та координувати міжнародні операції постачання, розраховувати базові логістичні показники й обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням витрат, сервісу, ризиків і сталого розвитку.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

СК01 Здатність визначати та описувати характеристики організації
СК03 Здатність визначати перспективи розвитку організації
СК04 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
СК11 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
СК16 Здатність розробляти та реалізовувати міжнародні бізнесстратегії з урахуванням міжкультурних, економічних, політичних, правових та технологічних особливостей світового ринку, забезпечуючи сталий розвиток і конкурентоспроможність міжнародної компанії.

Результати навчання

ПР 5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
ПР 7 Виявляти навички організаційного проектування
ПР 12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
ПР 17 Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
ПР 18 Демонструвати вміння та навички розробляти та обґрунтовувати міжнародні бізнес-стратегії з урахуванням міжкультурних, економічних, політичних, правових і технологічних особливостей світового ринку, а також брати участь у реалізації відповідних бізнес-операцій для забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності міжнародної компанії

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 180 год. (6 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота – 116 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Знання, навички та попередні дисципліни, необхідні для успішного проходження курсу: Вступ до спеціальності, Міжнародний бізнес, Управління міжнародними експортно-імпортними операціями, Основи міжнародного маркетингу, Митне регулювання.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються ігрові технології, дискусії, індивідуальна та командна робота. Навчальні матеріали доступні студентам через Тімз-команди.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Поняття та сутність управління міжнародними ланцюгами постачання 1. Основні поняття, учасники та структура міжнародного ланцюга постачання. 2. Еволюція SCM та відмінності між логістикою, SCM і глобальними ланцюгами вартості.	4

3. Міжнародне бізнес-середовище та координація транскордонних операцій.	
Тема 2. Концепція логістики та логістична діяльність у міжнародних ланцюгах постачання 1. Логістичні процеси та інтегрований підхід до SCM. 2. Учасники, взаємодія та розподіл відповідальності. 3. Потоки між постачальниками, виробниками та споживачами.	4
Тема 3 Матеріальні та інформаційні потоки 1. Матеріальні, інформаційні та фінансові потоки. 2. Простежуваність і видимість ланцюга постачання. 3. Обмін даними та координація міжнародних партнерів.	4
Тема 4 Функції міжнародних ланцюгів постачання 1. Закупівлі, виробництво, складування, транспортування і дистрибуція. 2. Планування попиту, запасів і постачання. 3. Обслуговування клієнтів та узгодження функцій SCM.	4
Тема 5. Модель SCOR та управління процесами 1. Призначення та логіка процесної моделі SCOR. 2. Картографування та оцінювання процесів ланцюга постачання. 3. Використання SCOR для виявлення проблем і вдосконалення процесів.	4
Тема 6. Логістичні витрати та оцінювання ефективності SCM 1. Структура та драйвери логістичних витрат. 2. Базові KPI: витрати, своєчасність постачання, рівень сервісу, оборотність запасів. 3. Компроміси між витратами, швидкістю, сервісом і стійкістю.	4
Тема 7. Інформаційні та цифрові технології в SCM Експедирування; митні процедури та торговельні бар'єри; цифрові документи й відстеження вантажопотоків	4
Тема 8. Стратегії міжнародних ланцюгів постачання 1. Відповідність стратегії SCM цілям міжнародної компанії. 2. Ефективні, гнучкі та адаптивні ланцюги постачання. 3. Диверсифікація, регіоналізація та вибір міжнародних постачальників	2
Тема 9. Шоки, ризики та стійкість міжнародних ланцюгів постачання 1. Операційні, геополітичні, кліматичні та кіберризики. 2. Критичні залежності та порушення транскордонних постачань. 3. Стратегії безперервності діяльності, резервування та відновлення	2
Загальна кількість годин	**32**

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти а
Тема 1 Моделювання міжнародної логістичної мережі 1. Побудова схеми постачальників, виробничих і розподільчих вузлів. 2. Обґрунтування розташування вузлів і вибору транспортних зв'язків.	4	0,125
Тема 2. Аналіз логістичних процесів на прикладі Toyota 1. Визначення принципів Lean і Just-in-Time у виробничій системі Toyota. 2. Обговорення переваг та обмежень цих принципів за умов перебоїв постачання..	4	0,125

Тема 3. Управління запасами: EOQ, ABC–XYZ і MRP 1. Розрахунок економічного розміру замовлення (EOQ). 2. Класифікація запасів ABC–XYZ та інтерпретація результатів; основи MRP.	4	0,125
Тема 4. Зелена логістика та ресурсоефективність 1. Порівняння логістичних альтернатив за витратами та екологічними наслідками. 2. Пропозиції щодо скорочення ресурсоспоживання й викидів	4	0,125
Тема 5. Моделювання процесів SCM за SCOR 1. Картографування процесів обраного ланцюга постачання. 2. Визначення вузьких місць і відповідних показників ефективності.	4	0,125
Тема 6. Логістичні витрати та прогнозування 1. Розрахунок і порівняння основних категорій логістичних витрат. 2. Простий прогноз попиту або витрат та обґрунтування рішення.	4	0,125
Тема 7. Стале управління міжнародними ланцюгами постачання 1. Аналіз екологічних і соціальних ризиків постачальників. 2. Розроблення базових критеріїв відповідального постачання	4	0,125
Тема 8. Стратегія SCM в умовах цифрового та зеленого переходу 1. Аналіз кейсу міжнародної компанії: цифровізація та сталість. 2. Вибір пріоритетних управлінських заходів і оцінювання ризиків реалізації	4	0,125
Загальна кількість годин	**32**	$\sum_{i=1}^{n} a_i$=1

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені планом

Контрольні роботи

	Вагові коефіцієнти b
Тест за лекційними темами 1-4.	0,5
Тест за лекційними темами 5-9.	0,5
Загальна кількість годин	$\sum_{i=1}^{n} b_i$ = 1

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу (72 год) та виконання індивідуального завдання (44 год). Разом 116 год.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Міжнародні логістичні мережі та координація учасників	10
Тема 2. Матеріальні й інформаційні потоки та простежуваність	8

Тема 3. Закупівлі, планування попиту та управління запасами	8
Тема 4. SCOR і показники ефективності ланцюгів постачання	10
Тема 5. Міжнародні транспортні операції та митні процедури	8
Тема 6. Цифрові системи, аналітика даних і ШІ у SCM	8
Тема 7. Геополітичні ризики та стійкість постачання	10
Тема 8. Зелена логістика, відповідальне постачання та подвійний перехід	10
Загальна кількість годин	**72**

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання «Менеджер міжнародного ланцюга постачання: рішення в умовах змін» - прикладний мініпроєкт на основі реальної компанії, товару або міжнародної мережі постачання. Студент виступає у ролі SCM-менеджера: виявляє конкретну проблему, моделює щонайменше два можливі рішення (наприклад, зміна маршруту, резервний постачальник, політика запасів), порівнює витрати, строки, ризики та наслідки для сервісу і сталості. Сценарії можуть враховувати затримку на кордоні, геополітичний шок, коливання попиту або цифровізацію. Результатом вважається наявність аналітичного звіту 10–15 сторінок, коротка презентація (5–7 слайдів) і візуальна схема ланцюга постачання. Джерела актуальні, з посиланнями; оцінюється якість обґрунтування

Тема 1. Збій у міжнародному постачанні: як перебудувати маршрут? Порівняння двох логістичних маршрутів за вартістю, часом та ризиками.
Тема 2. Один постачальник чи два? Розроблення рішення щодо диверсифікації постачальників для міжнародної компанії
Тема 3. Де розмістити склад або розподільчий центр? Порівняння двох локацій та обґрунтування вибору.
Тема 4. Скільки запасів потрібно компанії? Аналіз EOQ, ABC–XYZ або страхового запасу за різних сценаріїв попиту.
Тема 5. Що робити, якщо міжнародні перевезення дорожчають? Аналіз структури витрат та управлінських альтернатив.
Тема 6. Чи може цифровий інструмент поліпшити видимість постачань? Оцінка доцільності цифрового рішення та KPI.
Тема 7. Як знизити вуглецевий слід міжнародної доставки? Порівняння транспортних альтернатив і компромісів.
Тема 8. Чи витримає ланцюг постачання раптовий шок? Сценарний аналіз стійкості та план безперервності.
Тема 9. Як організувати постачання української компанії на ринок ЄС? Аналіз маршруту, партнерів, митних умов та ризиків.
Тема 10. Як міжнародна компанія поєднує цифровий і зелений перехід? Оцінювання двох ініціатив і вибір пріоритету.

Неформальна освіта

До неформальної освіти відносяться: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо. Зарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні

дисципліни/освітні компоненти. Рекомендовані в силабусі елементи неформальної освіти можуть бути зараховані за спрощеною процедурою без додаткової валідації результатів (створення предметної комісії).

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1 Szymonik A. International Logistics. Lodz University of Technology Press. 2014. 119 p.
2. Branch, Alan E. Global supply chain management and international logistics. Routledge, 2008. P. 187.
3. Goldsby, Thomas J., and Robert Martichenko. Lean six sigma logistics: Strategic development to operational success. J. Ross Publishing, 2005.
4. Frazelle, Edward H. Supply chain strategy: Unleash the power of business integration to maximize financial, service, and operations performance. McGraw-Hill Education, 2018.
5. Mangan, John, and Chandra Lalwani. Global logistics and supply chain management. John Wiley & Sons, 2016.
6. Wood, Donald F., et al. International logistics. Springer Science & Business Media, 1995.
7. Baraniecka A., Rodawski B., Skowronska A. Logistyka: Cwicsenia. – Wraclaw: AE, 2005. – 195 s.
8. Bonacsch E., Wilson I. Getting the Goods: Ports, Labor and the Logistics Revolution. – NY: Cornell University, 2008/ - 273 p.
9. Логістика : навч. посібник / О. Б. Білоцерківський [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2010. – 152 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/34879
10. Методичні вказівки до практичних занять з курсу "Міжнародна логістика" : для студентів спец. 073 "Менеджмент", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" [Електронний ресурс] / уклад.: Н. В. Ширяєва, А. Б. Макаренко, О. Б. Білоцерківський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 100 с. – URI: http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47542

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо відповідно до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k:

Поточний контроль (практичні заняття), k_1	Контрольні роботи (поточні), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (за наявності), k_4
0,2	0,2	0,4	0,2

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.
Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$О = П \cdot k_1 + К \cdot k_2 + І \cdot k_3 + Пк \cdot k_4,$$

де: $П$ – середньозважена середня оцінка за поточний контроль,
$І$ – оцінка за виконання індивідуального завдання,
$К$ – середньозважена оцінка за контрольні роботи,
$Пк$ – оцінка за підсумковий контроль.

$$\text{П} = \frac{\text{П}_1 \cdot a_1 + \text{П}_2 \cdot a_2 + \ldots + \text{П}_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^{8} a_i},$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1}{\sum_{i=1}^{1} b_i},$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (П, *К*, *І*,…) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої *О* з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

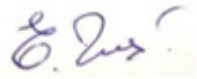
Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.
Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/

Погодження

Силабус погоджено	30.08.2025		Завідувач кафедри Наталія ШМАТЬКО
	30.08.2025		Гарант ОП МБ Олена ЧАЙКОВА